

Evaluering RUS251: Russisk litteratur II, 2019 – 2021

Dette notatet evaluerer emnet **RUS251: Russisk litteratur II** for treårsperioden frå 2019 til 2021. Målet for emnet er, slik det er formulert i emneomtalen, å «gje fordjuping i sentrale emne i den russiske litteraturen, opplæring i sjølvstendig akademisk arbeid og danna godt grunnlag for vidare studium i russisk litteratur». Emnet går kvart vårsemester. Forfattaren av dette notatet, Kåre Johan Mjør, har vore emneansvarleg gjennom heile perioden, men kvart semester har også andre lærarar vore involvert i undervisninga.

Undervisningsformer

Undervisninga har bestått av to dobbelttimar i veka: førelesingar ein dag, der all pensumlitteratur blir undervist om, og tekstlesing ein dag. Under sistnemnde blir den russiskspråklege delen gått gjennom i form av lesing og omsetjing, men for prosaverka sin del er det av tidsmessige årsaker berre utdrag frå tekstane som blir dekkja. Våren 2021 blei tekstlesinga styrka gjennom at det blei tilsett ein studentassistent for emna RUS240 og RUS251. Dette innebar 4 ekstra dobbelttimar med tekstgjennomgang for dette emnet.

Undervisninga går i regelen over 12 veker. Våren 2021 var det rett nok ei lita redusering i talet på førelesingar (frå 12 til 11) pga. manglande kapasitet i timeregnskapet til dei involverte lærarane. Det vil likevel vera svært viktig for dette emnet å halda oppe dagens undervisningsfrekvens – noko som også er tilbakemeldinga frå studentane (sjå nedanfor). I bachelorprogrammet for russisk har litteratur- og kulturemna allereie langt mindre undervisning enn dei språklege emna.

Vurderingsformer og pensum

Vurderingsforma er ei rettleidd semesteroppgåve tilsvarande ei bacheloroppgåve. For studentane på bachelorprogrammet i russisk er dette det største arbeidet dei skriv i programmet (4000 ord), og normalt også det mest omfattande arbeidet før ei eventuell masteroppgåve. Som det også er antyda i emneomtalen (jf. ovanfor), vil oppgåva gi eit signal om dei er kvalifiserte for masterarbeidet.

I perioden 2019–2021 er det emneansvarleg som har stått for gjennomføringa av semesteroppgåva i form av å gje tema og rettleiing. Studentane har fått ulike tema å velja mellom, og det har vore eit krav at dei sjølve skal formulera si eiga vinkling i form av ei problemstilling. Emneomtalen har vore lagt til grunn for vurderingskriteria, der ferdigheiter i akademisk skriving, tekstanalyse og kritisk, sjølvstendig vurdering av primærtekstane står sentralt.

Pensum i emnet har i perioden hatt eit tyngdepunkt i klassisk 1800-talslitteratur, men også med ein del innslag frå 1900-talet. I emneomtalen heiter det at studentane skal ha «erverta kunnskap om sentrale problemstillingar i russisk litteratur», og tema for semesteroppgåvene har gjennomgåande vore det ein kan karakterisera som nokså tradisjonelle («det vesle mennesket», «individ og samfunn», «utopi og dystopi»), der studentane har vore forventa å skriva sjølvstendige analysar og drøftingar av tema og tekstar, og aktivt involvera tidlegare forskning på feltet. Det har vore lagt til grunn ei forståing av at på bachelornivå skal studentane først og fremst setja seg inn i og drøfta eksisterande kunnskap (til skilnad frå ei masteroppgåve, som er eit «svennestykke» som forskar), og denne tanken har lege til grunn for måten emnet og vurderingsforma har vore gjennomført på.

Som nemnt har pensum bestått av litterære tekstar frå både 1800-talet og 1900-talet, og i 2020 og 2021 har det også inkludert poesi. Vidare har studentane kunna lesa nokre av tekstane i omsetjing, og det har, litt tilfeldig, vore 1900-talsverka som i perioden har vore i denne kategorien. Tanken her har vore å gje studentane større breidde, då det å lesa russisk litteratur på originalspråket tek tid.

Studenttal

År	Obligatoriske aktivitetar godkjende	Gjennomført
2019	5	5
2020	6	5
2021	8	7

Kvart år har det i tillegg vore 1-2 studentar som har byrja på emnet, men ikkje fullført tilstrekkeleg med obligatoriske aktivitetar til å få oppgåva si vurdert (dei har heller ikkje levert oppgåve).

Studentevaluering

Emnet har blitt evaluert av studentane våren 2021. Det har vore brukt spørjeskjema (SurveyXact), og det kom inn 5 svar, i praksis frå dei som har følgd emnet mest aktivt. I tillegg har emneansvarleg diskutert emnet med fleire av studentane under rettleiinga. Her følgjer resultatata frå spørjeskjemaet:

- 80% har delteke i all eller mesteparten av undervisninga (både førelesingar og tekst)
- 60% synest undervisningsmengda er passe (20% for mykje; 20% for lite).
- 80% seier dei har hatt middels fagleg utbyte av undervisninga (20%: høgt utbyte).
- 60% føretrekkjer klasseromsundervisning (20% online; 20% har ingen preferansar)
- Tidsbruk: 60% brukar mindre enn 10 timar på emnet pr. veke; 40% brukar 10-20. Ingen brukar meir enn 20 timar.
- Samtlege synest pensumet er for stort.
- Ingen meiner likevel at det russiskspråklege pensumet er for vanskeleg eller for omfattande. Ein student utdjupar at «det er vanskelig, men ikke for vanskelig, går bra med godt arbeid».
- Samtlege meiner også at arbeidsmengda er passe i forhold til studiepoeng (eit fleirtal brukar som nemnt under 10 timar pr. veke).
- Samtlege synest det har vore vanskeleg å følgja semesterplanen/stilla førebudd til undervisninga.
- Som ei totalvurdering får emnet 2 B'ar, 2 C'ar og 1 D, altså eit noko «middels» resultat.

I skjemaet er det ytterlegare to spørsmål der studentane har svart med eigne ord. På spørsmålet om korleis undervisninga har fungert i forhold til pensum, går det att at det er vanskeleg å halda tritt med progresjonen, dvs. stilla førebudd til undervisninga, og at oppbygginga av emnet er «rotete». Dette reflekterer nok at mens førelesingar og tekstgjennomgang tidleg i semesteret har følgd kvarandre, skil dei gradvis lag med overgangen til prosatekstar, ettersom fleire teksttimar då går med til eit enkelt prosaverk, mens førelesingane held fram kronologisk i eit høgare tempo inn på 1900-talet (der tekstane ikkje blir lesne på russisk). Andre tilbakemeldingar på dette spørsmålet er at det har vore fint å få diskutera pensumet i undervisninga, dvs. at det har vore opning for dette.

Det andre spørsmålet har gått på arbeidet med semesteroppgåva. Her må det nemnast at undersøkinga blei gjennomført før studentane leverte første utkast (1. mai). Ein student skriv at vedkommande strevar med skriveprosessen og etterlyser «plan med mål» for oppgåva. Ein annan at

det er utfordrande å koma i gang, særleg sidan dei må bestemma tema nokså tidleg i semesteret (15. mars), dvs. før alt stoffet er gått gjennom (denne dato er fastsett i emneomtalen). Tre seier dei har fått god hjelp og tilbakemelding frå faglærarar; ein etterlyser derimot «meir råd og hjelp».

På det avsluttande, opne spørsmålet får likevel faglærarar og undervisninga gode tilbakemeldingar for kvalitet og engasjement.

I samtalane med emneansvarleg under rettleiinga i mai var det nokre som presiserte at pensum var eigentleg av passe omfang, men at det var semesterplanen som var uklar, eller utilstrekkeleg kommunisert. Hyppigare påminningar undervegs om progresjonen blei etterlyst/tipsa om (men ein student tok også litt sjølvkritikk her, sidan det trass alt fanst ein semesterplan).

Når det gjeld pensum, var det fleire som nemnde i samtalane at Dostojevskijteksten (Записки из подполья) er i vanskelegaste laget; dei andre er meir overkommelege.

Lærdomar å ta med seg vidare

Resultata frå undersøkinga ovanfor er ikkje eintydige. Det er semje om at pensumet samla sett er for omfattande, men samstundes at den russiskspråklege delen er av høveleg omfang. Det mest paradoksale resultatet er nok at arbeidsmengda blir meldt å vera for stor, men at forholdet mellom arbeid og studiepoeng er passe. Det kjem også fram at eit fleirtal bruker under 10 timar i veka, noko som må karakteriserast som lite.

Den tydelegaste lærdommen er at førelesingar og tekstgjennomgang må integrerast tettare og at semesterplanen må kommuniserast endå betre. Det kan leggst til her at emnet i Mitt UiB har vore organisert i modular, men desse har ikkje hatt datoar og har primært vore strukturert i samsvar med førelesingsrekka, ikkje tekstlesinga.

Med utgangspunkt i det som har vore pensum dei siste åra, kan ei fornuftig revidering vera å gå bort frå at delar av pensum kan lesast i omsetjing, for å sikra breidde, men behalda den russiskspråklege delen i same omfang som i dag. Reduksjonen vil dermed i praksis bli det som i dag er 1900-talspensumet. Ein får då betre tid i førelesingsrekka til å gå gjennom tekst og kontekst, og tekstgjennomgangen kan leggst tettare på førelesingane til ei kvar tid. Poenget er ikkje primært at dette «skal» vera eit «1800-talsemne», men i perioden som her blir evaluert, har emnet RUS131: Russisk litteratur I, som går haustsemesteret i førevegen, hatt 1900-talslitteratur som tema og dette kan vera eit ytterlegare argument for å avgrensa RUS251 til 1800-talslitteratur frametter, og til primærtekstar på originalspråket.

Det kan leggst til her at emnet i 2019 blei redusert frå 15 til 10 studiepoeng, utan at dette blei reflektert i omfanget av primærpensumet. Det var teoripensumet som den gongen fall bort i og med at teori frå no av skulle dekkast av LITTHF200. Våren 2021 tok emneansvarleg likevel inn på pensumlista nokre metodebøker som støttelitteratur.

Eg håpar ein revisjon av semesterplanen og ein viss reduksjon av pensum er det som skal til for at studentane blir meir nøgde med emnet. Faglærarane får i alle fall gode tilbakemeldingar i evalueringa.

Andre moment/utfordringar

RUS251 har ei rekkje obligatoriske aktivitetar. Fleire av desse er knytte til semesteroppgåva, i tillegg skal det også gjennomførast ein kunnskapstest, som skal dokumentera breidde og tekstforståing. Aktivitetane er fornuftige og nødvendige både for å få studentane i gang med oppgåva og for å sikra at dei tileignar seg heile primærpensumet, ikkje berre det som dei vel å skriva oppgåve om. Ei utfordring oppstår likevel i dei situasjonane der studentane ikkje presterer tilstrekkeleg, det vera seg i form av svært knappe utkast eller dersom svaret på kunnskapsteksten ikkje er tilfredsstillande. Å ikkje godkjenna i slike tilfelle vil seia at semesteroppgåva ikkje vil bli vurdert, og det vil vera ein svært streng sanksjon. I praksis har vage planar og tynne utkast blitt akseptert, og rettleiar og student har samtalt om vegen vidare. Praksis ved utilstrekkeleg kunnskapstest i perioden har vore å be vedkommande om å utføra ei ekstra oppgåve, gjerne individuelt tilpassa. Våren 2021 var det heile tre av åtte studentar som fekk ekstra oppgåver; våren 2020 var det ein. Dette medfører ekstra arbeid også for emneansvarleg, og fagmiljøet kan godt diskutera meir kva ein gjer i slike tilfelle. Utfordringa gjeld truleg fleire emne enn berre dette, og diskusjonen har prinsipiell interesse. Ein kan også diskutera om det skal stillast krav til tekstmengde ved innlevering av utkast.

Sei frå

Det har ikkje vore tilfelle av «sei frå»-rapportering.

Kåre Johan Mjør

24. juni 2021